

Aan:

Mevrouw Yeşilgöz-Zegerius
Minister van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Bits of Freedom
Prinseneiland 97HS
1013 LN Amsterdam
The Netherlands

Rejo Zenger
Policy advisor
+31 6 3964 2738
rejo@bitsoffreedom.nl

bitsoffreedom.nl
IBAN: NL73 TRIO 0391 1073 80
BIC: TRIONL2U
KVK: 34 12 12 86

Hooggeachte mevrouw Yeşilgöz-Zegerius,

Bits of Freedom is geschokt over de recente onthullingen in media over de belangenverstremgeling in het totstandkomingsproces van het voorstel voor een Europese verordening ter bestrijding van seksueel misbruik van kinderen.¹ We vragen u dringend om een pas op de plaats te maken en in de onderhandelingen over het voorstel geen steun uit te spreken. Dit lichten we hieronder graag toe.

Belangenverstremgeling

Uit de berichten in de media ontstaat de indruk dat niet het belang van het kind voorop staat, maar het commercieel belang van een aantal technologiebedrijven. De artikelen spreken over een langdurige en innige samenwerking tussen de Europese Commissie en een groot netwerk van veelal aan elkaar gerelateerde technologiebedrijven, non-gouvernementele organisaties, allerlei samenwerkingsverbanden en lobbykantoren.² Daarbij is er soms sprake van misleiding: technologiebedrijf Thorn heeft zichzelf in het transparantieregister van de Europese Unie geregistreerd als een “niet-gouvernementele organisatie”, maar is in werkelijkheid een commerciële onderneming met een winstoogmerk. Een deel van die organisaties wordt bovendien financieel gesteund door de Europese Commissie.

Dit is in het bijzonder zorgelijk omdat sommige van de technologieën die de betrokken bedrijven als dienst leveren, de kern van controversiële delen van het voorstel vormen. Zo is Thorn een van de weinige bedrijven die de technologie voor de zogenaamde detectiebevelen zou kunnen leveren. Daar komt bij dat de Europese Commissie voor de onderbouwing van de effectiviteit van die technologie hoofdzakelijk vaart op de cijfers van deze bedrijven.³

Onze zorgen worden versterkt door het gebrek aan reflectief vermogen van de betrokken Com-missioner, Ylva Johansson. In haar reactie stelt ze domweg dat het háár voorstel is en gebruikt

¹ [Regulation laying down rules to prevent and combat child sexual abuse](#), als voorgesteld op 11 mei 2022 door de Europese Commissie

² Zie bijvoorbeeld het artikel [“Who Benefits?’ Inside the EU’s Fight over Scanning for Child Sex Content](#) bij [balkaninsight.com](#) en [Warum Ashton Kutcher für Überwachungspläne lobbyiert](#) bij [zeit.de](#), beide van 25 september 2023

³ [Antwoord van de Europese Commissie](#) op verzoek openbaarmaking documenten over statistieken effectiviteit technologieën, 4 oktober 2022

ze emotionele chantage om een evenwichtig en genuanceerd debat uit te weg te kunnen.⁴ Dat is een verdedigingsstactiek, niet het nemen van verantwoordelijkheid.

Propaganda door Europese Commissie

Het is duidelijk dat de Europese Commissie allerlei andere organisatie voor haar karretje spant, zodat zij campagnes lanceren die beleidsmakers en politici moeten enthousiasmeren voor haar voorstel. Uit de voornoemde artikelen in de media blijkt, bijvoorbeeld, dat de Europese Commissie tenminste een van de bedrijven die baat hebben bij dit voorstel, rond de lancering ervan, hulp heeft gevraagd “to help make sure that this launch is a successful one.” Daarnaast blijkt dat de Europese Commissie ook een campagne opzette met targeted advertisements op sociale media, gericht op mensen die specifieke politici of ambtenaren volgen.⁵ In die campagne wordt misleidende of zelfs feitelijk onjuiste informatie gedeeld. Eerder al bracht de Europese Commissie ook al de campagnes van zogenaamd onafhankelijke organisaties onder de aandacht. Dat past niet in een democratische rechtsstaat.

Recente ontwikkelingen in Nederland

Wij wijzen u in deze context ook op het advies van uw voornaamste adviesorgaan op dit onderwerp, de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen. In haar recent uitgebrachte advies nodigt zij u uit om “een bredere discussie te voeren.” Zij stelt voor dat u zich inzet om de momenteel in werking zijnde tijdelijke verordening te verlengen, om zo meer tijd te creëren om de nodige inhoudelijke discussies te kunnen voeren en onderliggende vragen te kunnen beantwoorden. De Nationaal Rapporteur is van mening dat een zo belangrijk voorstel voor een verordening om de aanpak van seksueel kindermisbruik te versterken en die direct van toepassing zal zijn in de lidstaten, weloverwogen moet gebeuren.⁶

Dringend verzoek

Juist omdat het hier gaat om de bescherming van kinderen, onderschrijft Bits of Freedom deze oproep. In dat debat moet ook helder worden welke belangen een rol speelden bij de inrichting van het voorstel. Staan de belangen van het kind écht voorop, of zijn financiële belangen van technologiebedrijven misschien toch leidend?

Bits of Freedom verzoekt u dan ook om niet in te stemmen met het voorstel totdat 1) de reikwijdte van de detectiebevelen is ingeperkt tot specifieke verdachten of verdachten tegen wie een concrete verdenking met betrekking tot seksueel misbruik van kinderen bestaat en 2) de vertrouwelijkheid van communicatie is gewaarborgd (inclusief de bescherming van end-to-end-encryptie en het wegblijven van client side device scanning.)

Vanzelfsprekend is Bits of Freedom graag bereid tot een toelichting, mocht daartoe behoefte bestaan.

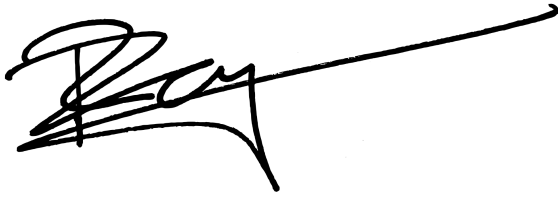
Met vriendelijke groet,

4 Ylva Johansson op X, op 29 september 2023: “Let’s be clear: this is MY proposal.”

5 “[...] Als je klikt op “waarom zie ik dit” is te zien dat ze zich richten op mensen die o.a. Mark Rutte volgen of Pascale Grotenhuis (DG internationale samenwerking).” (Journalist Marieke Kuypers op X, op 22 september 2023)

6 Position paper EU verordening, 19 september 2023

Rejo Zenger, namens Bits of Freedom

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Rejo', with a long horizontal line extending to the right from the end of the signature.

Rejo Zenger